

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ. 350 /ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 13-11-2023

ດໍາລັດ
ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ສະບັບເລກທີ 84/ສພຊ, ລົງວັນທີ 01 ກໍລະກົດ 2020;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 70/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 2153/ກຊສ, ລົງວັນທີ 04 ສິງຫາ 2023.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງ ລະບົບນິເວດ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນານາພັນ ພ້ອມທັງເປັນບ່ອນບໍາບັດຄຸນນະພາບນໍ້າ, ຫຼຸດຜ່ອນ ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ດູດຊັບທາດກາກບອນ ແລະ ການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 2 ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ພື້ນນໍ້າ ຫຼື ຢູ່ຂອບເຂດອ້ອມແອ້ມແຫຼ່ງນໍ້າ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ທີ່ດິນ ປະເພດອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທາມ, ໜອງ ຫຼື ບຶງ, ທົ່ງຫຍ້ານໍ້າຖ້ວມ, ທີ່ດິນນໍ້າອອກບໍ່, ທີ່ດິນແຄມນໍ້າ, ທີ່ດິນ

ກາງນ້ຳ, ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່, ທີ່ດິນນ້ຳບົກປະ ຫຼື ກຸດ, ທີ່ດິນທີ່ເກີດຈາກການດັດແປງ ຫຼື ອວ່າຍແລວນ້ຳ, ນ້ຳຂັງ ຫຼື ໄຫຼ ຜ່ານ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງມີລັກສະນະຖາວອນ ຫຼື ຊິວຄາວ.

ຢູ່ໃນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳແຕ່ລະປະເພດ ອາດປະກອບມີ ດິນຖ່ານຕົມ, ດິນດຳ, ດິນດາກ, ດິນຊາຍ ແລະ ດິນອື່ນ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ດິນນ້ຳບົກປະ** ໝາຍເຖິງ ດິນທາມ, ດິນຊຸ່ມນ້ຳ, ທົ່ງຫຍ້ານ້ຳຖ້ວມ, ໜອງທຳມະຊາດທີ່ມີນ້ຳຂັງໃນ ຊ່ວງລະດູຝົນ, ລະດູແລ້ງບໍ່ມີນ້ຳ;
2. **ກຸດ** ໝາຍເຖິງ ໜອງນ້ຳ ຫຼື ສາຍນ້ຳ ທີ່ປ່ຽນທິດທາງການໄຫຼ ແລະ ມີນ້ຳຂັງຕະຫຼອດປີ;
3. **ໜອງ ຫຼື ບຶງ** ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ ທີ່ມີນ້ຳຂັງຕະຫຼອດປີ ຫຼື ບາງລະດູການ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ;
4. **ທີ່ດິນແຄມນ້ຳ** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ອ້ອມແອ້ມແຫຼ່ງນ້ຳ ເປັນຕົ້ນ ຕາມແຄມນ້ຳ, ຫ້ວຍ, ຮ່ອງ, ບຶງ, ອ່າງເກັບນ້ຳ;
5. **ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນເກີດຈາກການທັບຖົມຂອງຕະກອນ, ການອວ່າຍ ຫຼື ປ່ຽນແລວນ້ຳ ຊຶ່ງເກີດໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ມີທີ່ດິນປົ່ງຂຶ້ນ ຊິວຄາວ ຫຼື ຖາວອນໃນພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ;
6. **ທີ່ດິນກາງນ້ຳ** ໝາຍເຖິງ ເກາະ, ດອນ, ແກ້ງ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ;
7. **ດິນຖ່ານຕົມ** ໝາຍເຖິງ ດິນຊະນິດໜຶ່ງຂອງພື້ນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ, ເປັນດິນອິນຊີ ທີ່ເກີດຈາກການເນົ່າເປ້ອຍຂອງຊາກພືດທັບຖົມກັນເປັນເວລາດົນນານ, ມີລັກສະນະເປັນສີນ້ຳຕານ ຫຼື ດຳ ແລະ ເປັນບ່ອນດູດຊັບທາດກາກບອນ;
8. **ສົນທິສັນຍາຮາມຊາ (Ramsar Convention)** ໝາຍເຖິງ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ກ່ຽວກັບ ພື້ນທີ່ ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບສາກົນ ທີ່ກຳນົດກອບໜ້າວຽກ;
9. **ລຳດັບມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ (Mitigation Hierarchy)** ໝາຍເຖິງ ວິທີການ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໂຄງການລົງທຶນ ຕໍ່ຊີວະນານາພັນ ແລະ ການບໍລິການລະບົບນິເວດທີ່ໄດ້ຮັບການ ຍອມຮັບຈາກສາກົນ ຊຶ່ງຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການ ການຫຼີກລ່ຽງ, ຫຼຸດຜ່ອນ, ພື້ນຟູ ແລະ ການທົດແທນຊີວະ ນານາພັນແບບຄົບຖ້ວນ (Offset) ແນໃສ່ການທົດແທນຊີວະນານາພັນເທົ່າເດີມ (No Net Loss) ຫຼື ການ ເພີ່ມຊີວະນານາພັນ (Net Gain);
10. **ການທົດແທນຊີວະນານາພັນແບບຄົບຖ້ວນ** ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນການ ເພື່ອຊົດເຊີຍຜົນ ກະທົບທາງລົບທີ່ຍັງເຫຼືອຄ້າງຕໍ່ຊີວະນານາພັນທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສືບຕໍ່ມີຈາກໂຄງການພັດທະນາ ຫຼັງຈາກໄດ້ດຳ ເນີນມາດຕະການຫຼີກລ່ຽງ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ພື້ນຟູຄືນ ຢ່າງເໝາະສົມແລ້ວ;
11. **ການທົດແທນຊີວະນານາພັນເທົ່າເດີມ** ໝາຍເຖິງ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລຳດັບ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຂອງໂຄງການພັດທະນາ ຊຶ່ງຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ບັນລຸຈຸດທີ່ຜົນກະທົບ ທາງລົບຕໍ່ຊີວະນານາພັນ ຖືກດູ່ນດ່ຽງໂດຍຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ຊີວະນານາພັນຢ່າງເໝາະສົມ;
12. **ການເພີ່ມຊີວະນານາພັນ** ໝາຍເຖິງ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລຳດັບມາດຕະການຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການພັດທະນາ ຊຶ່ງຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ບັນລຸຈຸດທີ່ຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ຊີວະ ນານາພັນ ມີລະດັບລື່ນຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊີວະນານາພັນ ຢ່າງເໝາະສົມ;
13. **ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ** ໝາຍເຖິງ ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ ລະປະເພດ ທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ.

ມາດຕາ 4 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ;
3. ເອົາການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ຟື້ນຟູ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນວຽກງານສຳຄັນ;
4. ຮັບປະກັນການປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ;
5. ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ຟື້ນຟູ ແລະ ນຳໃຊ້ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ II

ການກຳນົດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 5 ການກຳນົດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການກຳນົດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການສຳຫຼວດ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ສະແດງຂອບເຂດທີ່ຕັ້ງ;
2. ການຮັບຮອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
3. ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ.

ມາດຕາ 6 ການສຳຫຼວດ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ສະແດງຂອບເຂດທີ່ຕັ້ງ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການໃນການສຳຫຼວດ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຄຸນລັກສະນະຂອງພື້ນທີ່, ຊີວະນານາພັນ, ລະບົບນິເວດ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງບ້ານ ທີ່ຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມເຂດທີ່ຈະກຳນົດເປັນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອສະແດງຂອບເຂດທີ່ຕັ້ງ, ຈັດລະດັບ ຫຼື ແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 7 ການຮັບຮອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ຮັບຮອງ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍເປັນເອກະພາບກັບ ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂເປັນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳລະດັບສາກົນ ຕາມສົນທິສັນຍາຮາມຊາ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄົ້ນຄວ້າສະເໜີລັດຖະບານ ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂຶ້ນທະບຽນເປັນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ລະດັບສາກົນ.

ມາດຕາ 8 ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງແລ້ວ ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ສັ່ງລວມການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ບັນທຶກເຂົ້າໃນຖານຂໍ້ມູນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາກທີ III

**ການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ,
ການພັດທະນາ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ**

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ມາດຕາ 9 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ການສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
2. ການສ້າງ ແລະ ຮັບຮອງ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
3. ການຕິດປ້າຍຂອບເຂດ ແລະ ປັກຫຼັກໝາຍທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.

ມາດຕາ 10 ການສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ການສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານ, ຂອບເຂດເນື້ອທີ່, ລັກສະນະກາຍະພາບ, ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນານາພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດ, ຊະນິດພັນສັດນໍ້າ, ສັດປ່າ, ພັນພືດ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ສະພາບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 11 ການສ້າງ ແລະ ຮັບຮອງ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ສ້າງ ແລະ ຮັບຮອງ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນສຳຫຼວດ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາ ຢູ່ໃນ ແລະ ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ. ການສ້າງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງສ່ອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ, ຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ນໍ້າ

ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າແຫ່ງຊາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ສະພາບລວມທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
2. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍລວມຂອງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
3. ວຽກງານຈຸດສຸມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ພື້ນຟູ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
4. ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຢູ່ໃນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
5. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ຕົວຊີ້ວັດ, ໄລຍະເວລາ ແລະ ຄາດຄະເນງົບປະມານ;
7. ກົນໄກການປະສານງານ ແລະ ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 12 ການຕິດປ້າຍຂອບເຂດ ແລະ ປັກຫຼັກໝາຍທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ການຕິດປ້າຍຂອບເຂດ ແລະ ປັກຫຼັກໝາຍທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ເພື່ອໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງປະຊາຊົນ ທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາ ຢູ່ໃນ ແລະ ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຮັບຮູ້ຂອບເຂດ, ເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ອື່ນ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການຕິດປ້າຍຂອບເຂດ ແລະ ປັກຫຼັກໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ມາດຕາ 13 ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ການກຳນົດເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
2. ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້າດິນ;
3. ການກຳນົດເຂດສະຫງວນໃຕ້ດິນ;
4. ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້ານໍ້າ;
5. ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ດິນພື້ນນໍ້າ;
6. ການປົກປັກຮັກສາຊີວະນານາພັນ;
7. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການລົງທຶນ;
8. ສັນຍາອະນຸລັກ.

ມາດຕາ 14 ການກຳນົດເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ເຂດທີ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນພື້ນທີ່ຫວງທ້າມ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເຂົ້າໄປນໍາໃຊ້ ຍົກເວັ້ນ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ກິດຈະການ

ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ເພື່ອສັກກະລະບູຊາ ຫຼື ພິທີທາງສາສະໜາທີ່ບໍ່ແມ່ນການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ແນໃສ່ສະຫງວນໄວ້ເປັນເຂດອະນຸລັກຊີວະນານາພັນ, ເຂດຫ້າມລ່າ ສັດນ້ຳ, ສັດປ່າ, ເຂດຫ້າມທຳລາຍປ່າລຽບແຄມນ້ຳ ຫຼື ອະນາໄມພືດພັນພື້ນເມືອງຕ່າງໆເທິງໜ້ານ້ຳ, ເປັນແຫຼ່ງຮອງຮັບນ້ຳ ແລະ ການເກັບກັກນ້ຳ ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການສະໜອງນ້ຳຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຍືນຍົງ.

ເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຈະຖືກກຳນົດຕາມຄຸນຄ່າທາງດ້ານຊີວະນານາພັນ ແລະ ຄວາມສຳຄັນດ້ານປະຫວັດສາດ ຊຶ່ງປະກອບມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນເຂດບໍລິເວນຍອດນ້ຳ ທີ່ມີພືດ, ສັດປ່າ ແລະ ສັດນ້ຳ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຢູ່ອາໄສ ຕາມບັນຊີພືດ, ສັດປ່າ ແລະ ສັດນ້ຳ ປະເພດຫວງຫ້າມ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ເປັນເຂດທີ່ມີປະຫວັດສາດສຳຄັນລະດັບຊາດ ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນ;
3. ເປັນເຂດທີ່ມີດິນຖ່ານຕີມ;
4. ເປັນເຂດທີ່ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງການສະເໜີເປັນເຂດສະຫງວນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໄວ້ເປັນຊັບສິນລວມຂອງບ້ານ, ເມືອງ ຫຼື ແຂວງ ໂດຍອີງໃສ່ ຄຸນຄ່າ ດ້ານຊີວະນານາພັນ, ດ້ານປະຫວັດສາດ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາໃນພື້ນທີ່ ຄື້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດເຂົ້າໃນແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ.

ມາດຕາ 15 ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້າດິນ

ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້າດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດພື້ນທີ່ສະຫງວນໄວ້ ນັບຈາກແຄມຕາຝັ່ງເຂົ້າໄປໃນເຂດທີ່ດິນເບື້ອງໃນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມສິບຫ້າແມັດ ສຳລັບແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຊາວຫ້າແມັດ ສຳລັບແມ່ນ້ຳອື່ນ, ສິບຫ້າແມັດ ສຳລັບຫ້ວຍ, ໜອງ, ຄອງ, ຮ່ອງ, ບຶງ, ອ່າງເກັບນ້ຳ.

ການກຳນົດພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ອີງຕາມຄວາມຈຳເປັນ ຂອງມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ກຳນົດໝາຍເຕັກນິກເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີພື້ນທີ່ຈຳກັດໃນເຂດຊຸມຊົນໜາແໜ້ນ, ແຫຼ່ງວັດຖຸບູຮານ, ສະຖານທີ່ສຳຄັນທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ເຂດອະນຸລັກນັ້ນ ພື້ນທີ່ເຂດສະຫງວນດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 16 ການກຳນົດເຂດສະຫງວນໃຕ້ດິນ

ການກຳນົດເຂດສະຫງວນໃຕ້ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດພື້ນທີ່ສະຫງວນຈາກໜ້າດິນເລິກລົງໄປຕາມເຂດສະຫງວນໜ້າດິນ ເພື່ອປ້ອງກັນຕາຝັ່ງເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບ ຫຼື ກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງນ້ຳ. ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນກໍ່ສ້າງກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ການວາງທໍ່ນ້ຳປະປາ, ທໍ່ລະບາຍນ້ຳ, ທໍ່ສາຍໄຟຟ້າ, ທໍ່ສົ່ງອາຍແກັສ ແລະ ອື່ນໆ ຢູ່ໃຕ້ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 17 ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້ານ້ຳ

ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ໜ້ານ້ຳ ແມ່ນ ການກຳນົດພື້ນທີ່ນັບຈາກແຄມຕາຝັ່ງອອກໄປກາງແມ່ນ້ຳ ຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ແມັດ ສຳລັບແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສອງສ່ວນຫ້າ ຂອງຄວາມກວ້າງຂອງແມ່ນ້ຳ ສຳລັບແມ່ນ້ຳອື່ນ, ຫ້ວຍ, ໜອງ ຫຼື ບຶງ, ຄອງ, ຮ່ອງ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ປະລິມານ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ສ້າງສິ່ງກົດຂວາງທາງໄຫຼຂອງນ້ຳ ລວມທັງຊີວະນານາພັນ ໃຫ້ຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 18 ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ດິນພື້ນນ້ຳ

ການກຳນົດເຂດສະຫງວນຢູ່ດິນພື້ນນ້ຳ ແມ່ນ ການກຳນົດພື້ນທີ່ສະຫງວນນັບຈາກ ພື້ນດິນທີ່ຢູ່ໃຕ້ນ້ຳລົງໄປ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງແມັດ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ ຄຸນນະພາບ, ປະລິມານ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນຂອງຕາຝັ່ງ ລວມທັງ ຊີວະນານາພັນ ທີ່ຢູ່ພື້ນນ້ຳ.

ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນກໍ່ສ້າງກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ການວາງ ທໍ່, ສາຍກາບໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ, ການສື່ສານ ລອດດິນພື້ນນ້ຳ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກ ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ.

ມາດຕາ 19 ການປົກປັກຮັກສາຊີວະນານາພັນ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາ ຢູ່ໃນ ແລະ ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ຊີວະນານາພັນດ້ວຍການ ສຳຫຼວດ, ກຳນົດເຂດ, ຂຶ້ນບັນຊີ ພັນໄມ້, ພັນພືດ, ພັນສັດນ້ຳ, ພັນສັດປ່າ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ກຳນົດແຜນການອະນຸລັກປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູ ຕາມຫຼັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 20 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການລົງທຶນ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາ ຢູ່ໃນ ຫຼື ຕິດກັບເຂດໂຄງການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ໂຄງການລົງທຶນຕ່າງໆ, ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳແບບຍືນຍົງ, ການແບ່ງປັນຜົນ ປະໂຫຍດຢ່າງເປັນທຳ, ການປະເມີນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລຳດັບ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 21 ສັນຍາອະນຸລັກ

ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ສາມາດເຮັດສັນຍາອະນຸລັກກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ທີ່ມີພື້ນທີ່ ຢູ່ ໃນ ຫຼື ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບອົງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ ແລະ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານນັ້ນ ເປັນເຈົ້າ ການໃນການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ.

ໝວດທີ 3

ການພັດທະນາ, ການຟື້ນຟູ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 22 ການພັດທະນາ ແລະ ການຟື້ນຟູ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການພັດທະນາ ແລະ ການຟື້ນຟູທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ການພັດທະນາ ແລະ ການຟື້ນຟູທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
2. ການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່;
3. ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ;

4. ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ;
5. ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນີ້າ.

ມາດຕາ 23 ການພັດທະນາ ແລະ ການຟື້ນຟູທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ການພັດທະນາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນ, ປັບປຸງດິນ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ສົມດຸນກັບລະບົບນິເວດ ເພື່ອນໍາໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ການຟື້ນຟູທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ການເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມຂອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຖືກທໍາລາຍ ຫຼື ເຊື່ອມໂຊມ ມີການຟື້ນຕົວ ແລະ ໄດ້ຮັບການປົວແປງໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ລະບົບນິເວດມີຄວາມສົມດຸນ, ຊີວະນານາພັນ, ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປ່າ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ໂດຍຕິດພັນກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຕັ້ງພູມລໍາເນົາ ຢູ່ໃນ ຫຼື ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.

ມາດຕາ 24 ການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ຕັ້ງພູມລໍາເນົາ ຢູ່ໃນ ຫຼື ຕິດກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໃຫ້ມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ ດ້ວຍການຈັດສັນດິນ ທີ່ຢູ່ຕັ້ງພູມລໍາເນົາ ແລະ ເຂດທໍາການຜະລິດແບບຄົງທີ່, ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ສ້າງເສດຖະກິດຮ່ວມມືຮູບແບບຕ່າງໆ ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຕາມທໍາແຮງຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນ ການປູກພືດກະສິກໍາ, ລ້ຽງສັດ, ການປະມົງ, ປູກຕົ້ນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ຫັດຖະກໍາ ແລະ ການບໍລິການອື່ນ.

ມາດຕາ 25 ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ, ວາງແຜນຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ພ້ອມທັງດໍາເນີນການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ກິດຈະການທ່ອງທ່ຽວດັ່ງກ່າວ ໃນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.

ມາດຕາ 26 ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ອະນຸຍາດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ດໍາເນີນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ເປັນຕົ້ນ ແມງໄມ້, ພັນສັດນໍ້າ, ພັນສັດປ່າ, ພັນພືດ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ດິນຖ່ານຕົມ, ດິນດໍາ, ດິນດາກ, ດິນຊາຍ, ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທໍາ, ມວນສານທາດອາຍກາກບອນ ໃນພື້ນທີ່ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ລາຍງານຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ພາຍໃນເວລາ ຫົກສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າສໍາເລັດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 27 ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການສ້າງ, ພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ, ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍເຊື່ອມຕໍ່ກັບຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບການ.

**ໝວດທີ 4
ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ**

ມາດຕາ 28 ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດນຳຂະແໜງການ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍທີ່ສຸດ ຕໍ່ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບຂອງ ນ້ຳ, ດິນ, ຊີວະນານາພັນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ;
2. ບໍ່ໃຫ້ຕັ້ງທາງນ້ຳໄຫຼ;
3. ບໍ່ໃຫ້ນ້ຳຕົ້ນເຂົນ ຫຼື ອັ່ງຖ້ວມ;
4. ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງເປັນພິດລົງສູ່ແຫຼ່ງນ້ຳ;
5. ບໍ່ໃຫ້ຕັດຕົ້ນໄມ້ທຳລາຍປ່າໃນເຂດແຫຼ່ງນ້ຳ;
6. ບໍ່ໃຫ້ຂຸດລອກເອົາ ດິນຖ່ານຕີມ, ດິນດຳ, ດິນດາກ, ດິນຊາຍ ແລະ ດິນອື່ນ.

ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມຈຳເປັນນຳໃຊ້ ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດນຳຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ ດິນບໍລິເວນນ້ຳ.

ມາດຕາ 29 ປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ການນຳໃຊ້ເພື່ອຄອບຄົວ;
3. ການນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີ;
4. ການນຳໃຊ້ເພື່ອທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 30 ການນຳໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ

ການນຳໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງ ປະຊາຊົນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ເຊັ່ນ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ການອະນຸລັກລະບົບນິເວດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ຊີວະນານາພັນ, ການຊື້ ຂາຍສິນເຊື່ອກາກບອນ, ການຈ່າຍຄ່າບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບ ອະນຸລັກ ແລະ ການພັກຜ່ອນ, ການປົກປັກຮັກສາສະຖານທີ່ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ມີຄຸນຄ່າທາງປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ຊຶ່ງການນຳໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງປະຕິບັດລຳດັບມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

ມາດຕາ 31 ການນໍາໃຊ້ເພື່ອຄອບຄົວ

ການນໍາໃຊ້ເພື່ອຄອບຄົວ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ການປະມົງ ເພື່ອຄອບຄົວ ທີ່ບໍ່ມີຈຸດປະສົງທາງການຄ້າ ລວມທັງການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ເປັນອາຫານ, ຊົມໃຊ້ໃນຊີວິດ ປະຈໍາວັນ ຊຶ່ງການນໍາໃຊ້ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງດໍາເນີນໃນເຂດທີ່ລັດຈັດສັນໃຫ້ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 32 ການນໍາໃຊ້ຕາມປະເພນີ

ການນໍາໃຊ້ຕາມປະເພນີ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຈັດງານບຸນປະເພນີ, ພິທີກຳທາງສາສະໜາ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງກັນມາ ຊຶ່ງການນໍາໃຊ້ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງດໍາເນີນໃນເຂດທີ່ລັດ ຈັດສັນໃຫ້ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 33 ການນໍາໃຊ້ເພື່ອທຸລະກິດ

ການນໍາໃຊ້ເພື່ອທຸລະກິດ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າເຂົ້າໃນ ການທ່ອງທ່ຽວ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການບໍລິການດ້ານລະບົບນິເວດ, ການຊື້ ຂາຍສິນເຊື່ອກາກບອນ, ການຖ່າຍທຳຮູບເງົາ, ສາລະຄະດີ ແລະ ກິດຈະການອື່ນ ບົນພື້ນຖານການນໍາໃຊ້ແບບຍືນຍົງ, ປະຕິບັດລໍາດັບມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການ ບໍລິຫານ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ແຜນ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 34 ສິດ ຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າໃນຂອບເຂດເນື້ອທີ່ ແລະ ໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ໄດ້ຮັບໜາກຜົນຈາກການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
3. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຈາກການນໍາໃຊ້, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ພື້ນຟູທີ່ດິນ ບໍລິເວນນໍ້າ;
4. ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຜະລິດ, ການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ນໍາໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 35 ພັນທະ ຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ລະບຽບການ;
2. ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
3. ຫົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ດິນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ;
4. ຈ່າຍຄ່າສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລຳດັບມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
5. ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
6. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ IV

ການຫັນປ່ຽນ, ການປ່ຽນແປງ, ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 36 ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ.

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 37 ການປ່ຽນແປງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການປ່ຽນແປງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນຕົ້ນ ການຖົມ, ຂຸດ, ຈືກ, ຂະຫຍາຍ, ຕັນ, ອວ່າຍ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳມີການປ່ຽນແປງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ບົນພື້ນຖານການປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 38 ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການບໍລິການດ້ານລະບົບນິເວດ, ການຖ່າຍທຳຮູບເງົາ, ສາລະຄະດີ ແລະ ກິດຈະການອື່ນ.

ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງດໍາເນີນໃນເຂດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ເທົ່ານັ້ນ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສໍາຫຼວດ, ສຶກສາ ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຄວາມເໝາະສົມທາງທໍາມະຊາດ ແລະ ກິດຈະການທີ່ຈະດໍາເນີນ;
2. ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ຕ້ອງດໍາເນີນການສ້າງບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ, ການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ/ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ ລວມທັງ ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍ ຜ່ານການຢັ້ງຢືນ ແລະ ຮັບຮອງ ຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
3. ສ້າງແຜນດໍາເນີນງານໂດຍເລັ່ງໃສ່ການປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການບຸກເບີກເນື້ອທີ່, ການພັດທະນາບ້ານ, ການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໃນການດໍາເນີນການຜະລິດ, ການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຕະຫຼອດເຖິງການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ.

ຫຼັງຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແລ້ວ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າຕັ້ງຢູ່ ອອກໃບຕາດິນລັດ ໂດຍອີງຕາມກໍານົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ.

ມາດຕາ 39 ພັນທະ ຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ;
2. ຈ່າຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສໍາປະທານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າທໍານຽມ, ຄ່າບໍລິການ;
3. ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການດໍາເນີນກິດຈະການຂອງຕົນ;
4. ປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
5. ປະຕິບັດລໍາດັບມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ;
6. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ V

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ

ມາດຕາ 40 ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ ແມ່ນ ຂະບວນການປົກສາຫາລື, ການສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ ການຮັບຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ຂອງທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ພ້ອມທັງ ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ຍຸຕິທໍາ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 41 ການປູກຈິດສຳນຶກ

ການປູກຈິດສຳນຶກ ແມ່ນ ການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃຫ້ສັງຄົມຮັບຮູ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ໂດຍຜ່ານສົມວນຊົນ, ກຳນົດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການ ຮຽນ-ການສອນ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການສ້າງກິດຈະກຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ດ້ວຍການເປັນເຈົ້າການ ຂອງທຸກຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມທຸກພາກສ່ວນທີ່ວ່າສັງຄົມ.

ພາກທີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 42 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 43 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ມາເປັນ ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ຂອງຕົນ ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
5. ຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຢ່າງລວມສູນ;
6. ຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
7. ກຳນົດຂອບເຂດເນື້ອທີ່ ຂອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອນຳສະເໜີຂຶ້ນເທິງ ພິຈາລະນາ;
8. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
9. ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
10. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂຄຳສະເໜີຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ;

11. ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ
12. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
13. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕໍ່ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນ ປົກກະຕິ;
14. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 44 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ມາເປັນ ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ຂອງຕົນ ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
5. ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພື້ນຟູ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
6. ກຳນົດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ສະເໜີຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອນຳສະເໜີຂັ້ນເທິງ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ;
7. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳສະເໜີຂັ້ນເທິງ ພິຈາລະນາຕົກລົງ ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ແລະ ຫັນປ່ຽນ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
8. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
9. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂຄຳສະເໜີຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ;
10. ປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
11. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
12. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕໍ່ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເປັນ ປົກກະຕິ;
13. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 45 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ປະສານ ສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 46 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາ ວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
2. ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ;
3. ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການ ກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 47 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາທີ່ດຳເນີນໄປຕາມແຜນການ ຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຊາບລ່ວງໜ້າ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາໂດຍຮີບດ່ວນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ.
ການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ພາກທີ VII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 48 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການເປັນແບບຢ່າງ, ການປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຖືກຕ້ອງ ຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 49 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍ.

ພາກທີ VIII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 50 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ
ເປັນເຈົ້າການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ຂະແໜງການ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດ ດຳລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 51 ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນທີ 01 ກຸມພາ 2024 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຕາງໜ້າ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ສອນໄຊ ສີພັນດອນ